

Vaasan ja Mustasaaren tie- ja katuverkkoselvitys

Tiivistelmä

Kuva: Mikko Käkelä

Lähtökohdat

Vaasan ja Mustasaaren tie- ja katuverkkoselvityksessä on tutkittu alueen liikenneverkkojen nykytilaa ja kehittämistarpeita sekä laadittu esitys liikenneverkkojen kehittämisestä. Työssä on arvioitu myös Vaasan kokonaisyleiskaavan liikenteellisiä vaikutuksia.

Vaasassa ja Mustasaassa asui vuoden 2005 lopulla noin 74 600 asukasta. Kuluneen 25 vuoden aikana alueen asukasmäärä on kasvanut noin 7 200 henkilöllä. Työpaikkoja alueella oli vuonna 2004 noin 37 000, joista valtaosa Vaasassa. Vaasan ydinkeskusta lähialueineen on koko Vaasan seudun tärkein ja monipuolisin palvelukeskittymä.

Vaasan kaupungin kokonaisyleiskaavassa varaudutaan 72 000 asukkaaseen ja 44 000 työpaikkaan vuonna 2030. Myös lähikuntien maankäyttö kehittyy.

Vaasan ja etenkin Mustasaaren autoistumisaste on korkea ja valtaosalla alueen asukkaista autonkäyttö on päivittäistä. Joukkoliikenteen osuus matkoista on vähäinen, mutta kevyen liikenteen rooli on merkittävä Vaasan kaupungin alueella.

Ajoneuvoliikenteen määrät ovat suurimmat Vaasan keskustan sisään-tuloväylillä, etenkin Maasillalla ja siitä kohti Sepänkylää, valtatie 3 moottoritieosuudella sekä Yhdystien jatkeella. Nykyisin alueen liikenneverkolla esiintyy sujuvuusongelmia ajoittain ja paikallisesti ruuhka-aikoina.

Kuva: Mikko Käkelä

Ongelmayhteenveto

Maankäytön kehittyminen on keskeisin liikenteeseen vaikuttava tekijä. Tämän vuoksi nykyisten tie- ja katu yhteyksien parantaminen ja uusien rakentaminen on tulevaisuudessa tarpeen eri puolilla Vaasan seutua.

Katuverkon toiminnallinen luokittelu esimerkiksi Vaasan keskustassa on nykytilanteessa osittain ristiriidassa väylän välityskyvyn ja liikenneympäristön kanssa. Lisäksi joidenkin teollisuus- ja

terminaalialueiden saavuttaminen edellyttää kulkemista asuinalueiden tai keskustan läpi.

Pääväylistä valtatie 8 välillä Vaasa-Seppäkylä ei vastaa pääteille asetettua tasoa. Myös alempiasteisen tieverkon huono kunto heikentää liikkumisen ja kuljetusten luotettavuutta ja turvallisuutta.

Liikenneturvallisuusongelmat korostuvat Vaasan keskustassa, jossa on useita onnettomuusalttiita katujaksoja, sekä valtatiellä 8 Vaasasta pohjoiseen, jossa liittymätiheys on suuri.

Kevyen liikenteen käytön lisäämiselle on runsaasti potentiaalia, sillä kevyen liikenteen väyläverkosto on varsin kattava ja etäisyydet lyhyitä. Turvallisuus koetaan yhdeksi keskeiseksi kevyen liikenteen käytön esteeksi. Ongelma on suurin Vaasan keskustassa, jossa tapahtuu paljon pyöräilijäonnettomuuksia. Suurin haaste ovat kuitenkin asenteet jalankulkua ja pyöräilyä kohtaan.

Liikenteen melulle altistuminen on ongelma pääväylien varsilla ja Vaasan keskustassa. Lisäksi liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat jatkuvasti kasvaneet autoliikenteen kasvun myötä.

Kehittämistavoitteet

Tavoitteet muodostavat lähtökohdan suunnittelulle. Kehittämistavoitteissa on kuvattu, millaiset liikenneolot seudulle halutaan ja mihin suuntaan liikennejärjestelmän tulisi kehittyä pitkällä aikavälillä.

1. Ajoneuvoliikenteen verkon toimivuuden turvaaminen

- Liikenneverkon kehittäminen ja maankäytön hankkeet kytketään toteutuksen osalta toisiinsa
- Suunnitellaan selkeästi jäsenneily tie- ja katuverkko
- Teiden ja katujen liikenneä turvataan erityisesti työssäkäynnin, opiskelun ja asiointiliikenteen sekä kuljetusten kannalta keskeisillä väylillä

- Työpaikka- ja teollisuusalueiden, koulujen ja oppilaitosten sekä palvelukeskittymien hyvä saavutettavuus varmistetaan
- Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parannetaan

2. Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen

- Kevyen liikenteen verkkoa täydennetään yhtenäiseksi
- Varmistetaan turvalliset kevyen liikenteen ja ajoneuvoliikenteen risteämisjärjestelyt
- Kevyen liikenteen verkon ylläpitoon ja talvikunnossapitoon panostetaan

3. Liikenneturvallisuuden parantaminen

- Liikenneturvallisuutta parannetaan niin, että liikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä vähenee jatkuvasti
- Liikennejärjestelyt ja nopeusrajoitukset vastaavat liikenneturvallisuusvaatimuksia
- Pääteiden liikenneturvallisuutta parannetaan

4. Liikenteen ympäristöhaittojen minimointi

- Ympäristö- ja terveysvaikutukset otetaan huomioon suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Vaarallisten aineiden kuljetuksille ja erikoiskuljetuksille järjestetään mahdollisimman riskittömät reitit

Neliporrasperiaate tie- ja katuverkon suunnittelussa

Vaasan ja Mustasaaren tie- ja katuverkkoselvityksessä on sovellettu ns. neliporrasperiaatetta, jossa liikennejärjestelmän kehittämiseen pyritään ennen suuria väyläinvestointeja maankäyttöä kehittämällä, liikenteen hallintaa ja verkkojen käyttöä tehostamalla sekä liikennemuotojen ja eri toimijoiden yhteistyötä parantamalla. Neliporrasperiaate on suunnittelun työkalu, jossa tarkastellaan ennakkoluulottomasti vaihtoehtoisia mahdollisuuksia liikennejärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi.

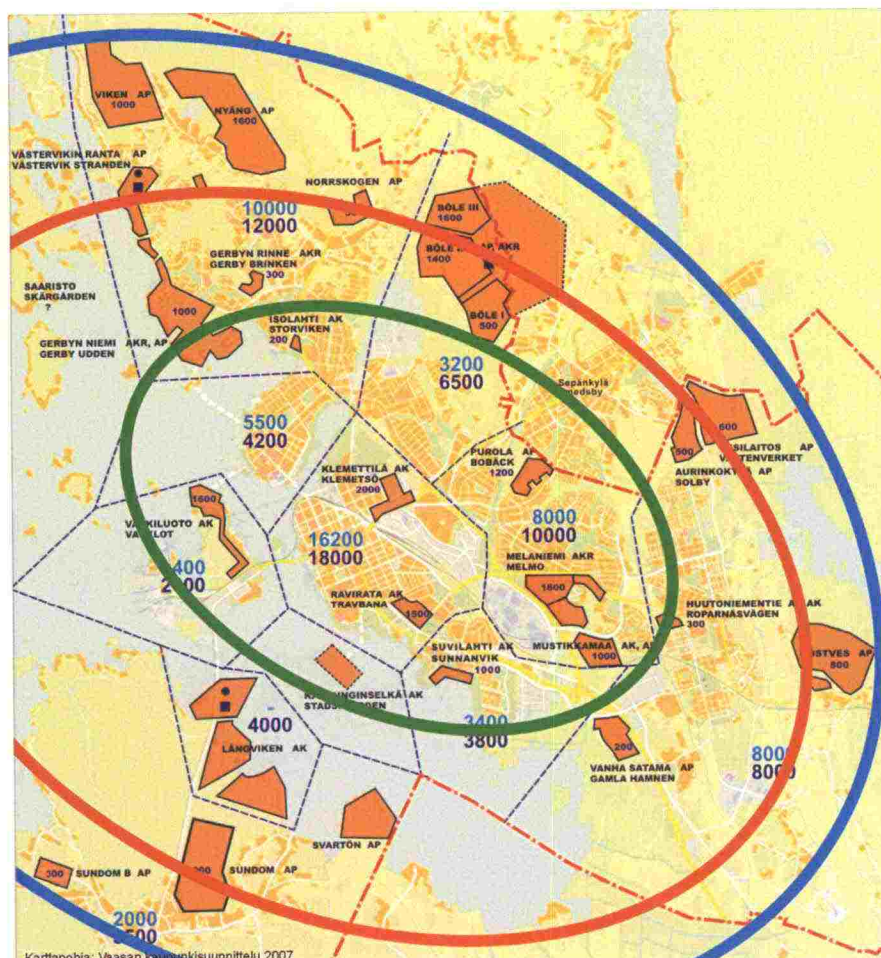
Vaasan ja Mustasaaren alueella neliporrasperiaate korostaa mm. seuraavia näkökulmia:

- liikenneverkon kehittämisen ja maankäytön suunnittelun yhteen kytkeä,
- tie- ja katuverkon kehittämistä tarpeen mukaan, ensin pienin toimin vaiheittain ja vain tarvittaessa suurilla investoinneilla,
- lisäpanostusta kevyen liikenteen olosuhteiden kehittämiseen,
- joukkoliikenteen toimintaedellytysten turvaamista tie- ja katuverkon järjestyin sekä
- nykyisten liikenneverkkojen hoitoa ja kunnossapitoa.

Vaasan uudet asuntoalueet

Maankäyttö on toimivaa liikennejärjestelmää suunniteltaessa avainasemassa. Sijoittamalla maankäyttö liikenteellisesti edullisella tavalla voidaan lieventää liikennejärjestelmän ongelmia ja tarpeita uusien väylien rakentamiseen. Maankäytön ja liikenneverkon kehittämishankkeiden ajoitukseen tulee kiinnittää huomiota.

Vaasan kokonaisyleiskaavan uusien asuinalueiden liikenteellisiä ominaisuuksia on arvioitu mm. liikkumistarpeen vähentämisen sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten suhteen. Liikenteellisesti parhaita alueita ovat lähellä Vaasan kantakaupunkia sijaitsevat alueet.

ASUINALUEIDEN EDULLISUUS LIIKENNEJÄRJESTELMÄN KANNALTA

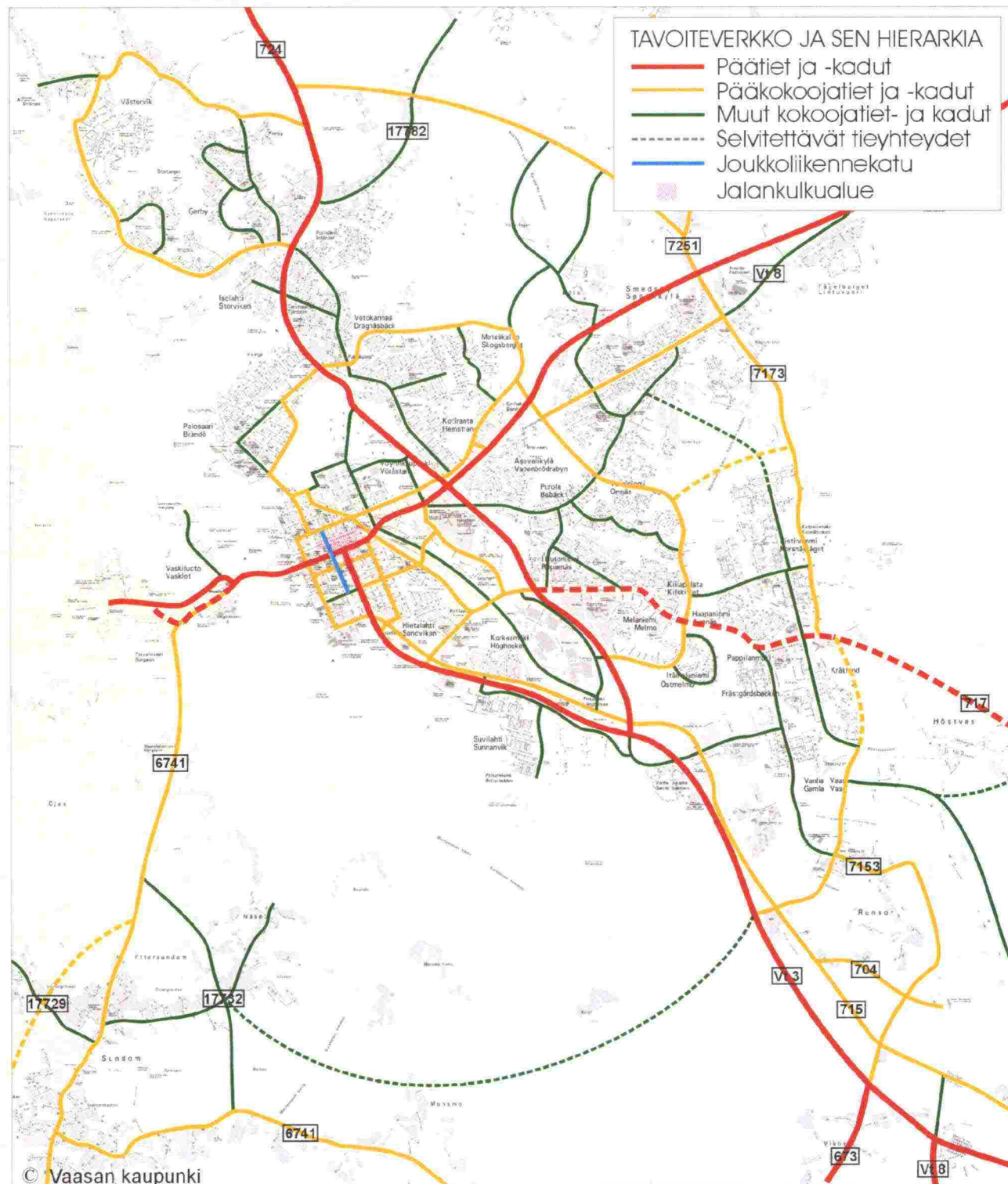

▶ Vaasan yleiskaavan uudet asuntoalueet

Ajoneuvoliikenteen tavoiteverkko

Vaasan ja Mustasaaren tavoitetilanteen tie- ja katuverkko on jaettu neljään luokkaan teiden ja katujen liikenteellisen luonteen ja yhdistävyystehtävän

mukaan. Lisäksi esitetään jalankulkualuetta ja joukkoliikennekatuja Vaasan keskustaan.

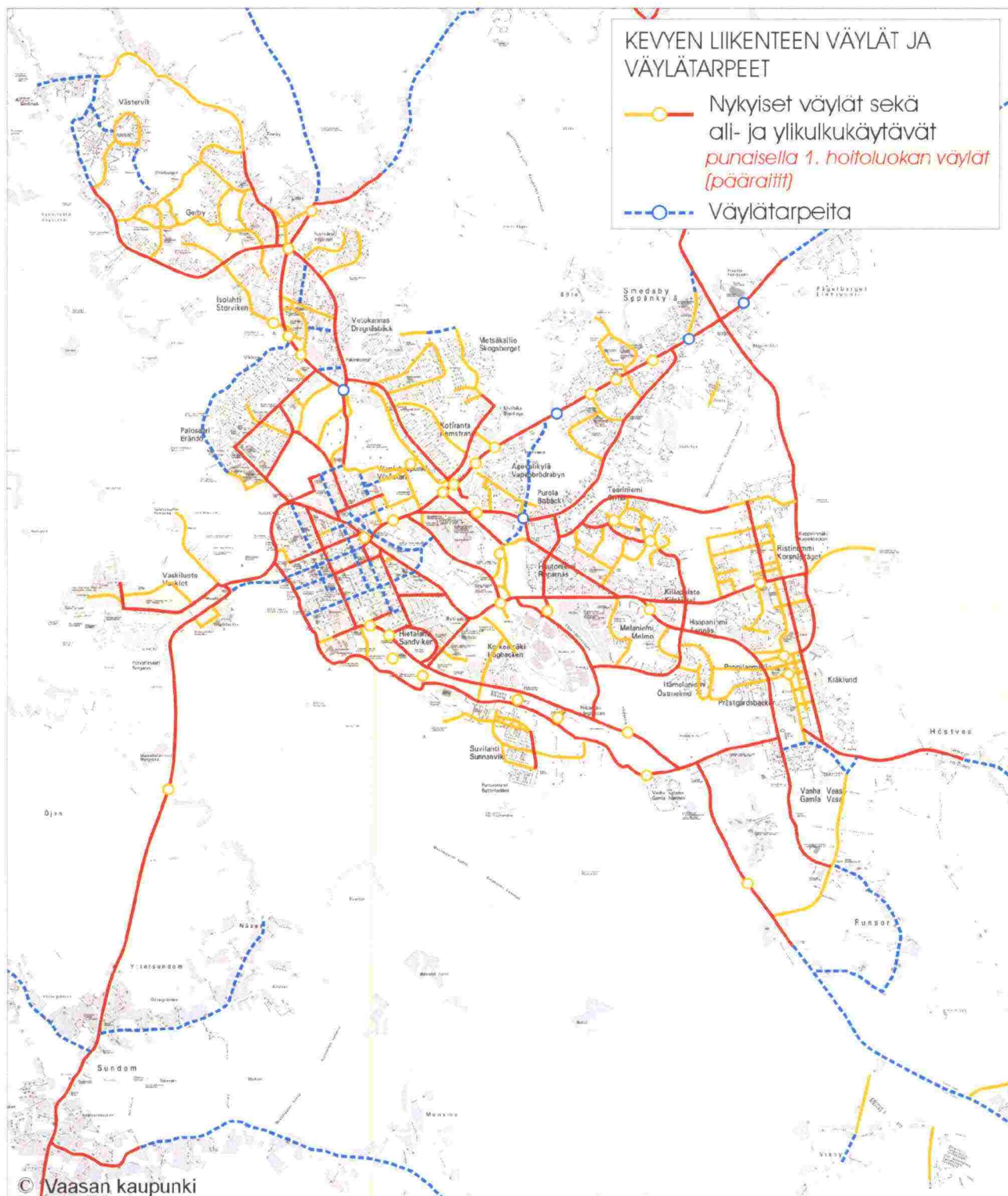

Kevyen liikenteen verkon kehittäminen

Kevyen liikenteen verkon tulee on turvallinen, esteetön, jatkuva, riittävän tiheä ja hyvin opastettu. Myös väylien kunnossapitoon on panostettava.

Kevyen liikenteen verkostoa kehitetään ensisijassa taajamissa työ- ja koulumatka- sekä asiointiliikenteen tarpeiden mukaan. Teiden ylityskohtien

turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Vaikutukset

Tie- ja katuverkkoselvityksen vaikutuksia on arvioitu useasta eri näkökulmasta.

Ajoneuvoliikenteen verkko

- Liikenneverkon ja maankäytön kehittämisen kytkeminen yhteen on oleellista Sepänkylän ohikulkutien ja Yhdystien parantamisen osalta
- Tie- ja katuverkon jäsennointi selkiytyy suunniteltujen hankkeiden myötä
- Liikennöitävyyden turvaamisen kannalta keskeisimpiä ovat Sepänkylän ohikulkutie ja Yhdystien parantaminen
- Liikennemäärät suhteessa välityskykyyn ovat suurimmat keskustassa
- Työpaikka-alueiden, koulujen ja palveluiden saavutettavuus paranee, mutta Vaskiluoto jää sijaintinsa vuoksi edelleen ongelmaksi
- Haja-asutusalueen yhdystieverkon kunto säilyy keskimäärin nykytasolla

Jalankulku ja pyöräily

- Kevyen liikenteen verkko tulee yhtenäisemmäksi
- Uusia väyliä ei kuitenkaan voida toteuttaa tarvetta vastaavaa määrää
- Pyörätieverkon täydentäminen ja tärkeimpien reittien hoidon yhtenäinen hyvä taso lisää pyöräilyn suosiota

Liikenneturvallisuus

- Kevyen liikenteen verkon kehittäminen ja liikenneverkon jäsentäminen parantavat liikenneturvallisuutta
- Ajoneuvoliikennettä siirtyä sille paremmin soveltuville väylille etenkin Sepänkylän ohikulkutien myötä
- Liikenneturvallisuus paranee liikenneverkon jäsentämisen ja liikennenympäristön kehittämistoimenpiteiden myötä

- Liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan myös liikennekäyttäytymiseen vaikuttavaa valistustyötä

Liikenteen ympäristöhaitat

- Autoistuminen yhdessä uusien tieyhteyksien kanssa lisäävät pako- ja melupäästöjä sekä energian kulutusta
- Teknisen kehityksen ansiosta päästömäärät eivät kasva liikenteen suoritteiden kasvun suhteessa
- Liikenteen sujuvuuden parantaminen vähentää liikenteen päästöjä
- Liikenteen ympäristövaikutukset kohdistuvat pääväylien välittömään läheisyyteen, välillisesti myös muualle
- Uudet tieyhteydet eivät merkittävästä uhkaa luonto- ja maisemakohteita eivätkä pohjavesiä

Toimenpideohjelma

Tie- ja katuverkon kehittämistoimenpiteistä on koottu ohjelma, jossa toimenpiteet on jaettu kolmeen toteutusvaiheeseen. Toteutusvaiheet ovat I: 2007-2012, II: 2013-2017 ja III: 2017- .
Taulukossa esitettyjen kevyen liikenteen hankkeiden lisäksi on lukuissa joukko tarpeita.

Ajoneuvoliikenteen verkon hankkeet

Hankkeen nimi	Kustannus-arvio [M€]	Päätoimenpide	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vt 8 Sepänkylän ohikulkutie	46	Ohikulkutie															
St 724 Onkilahden kohta	7	Nelikaistaisuus															
Raastuvankadun jatke Järvikadulle	0,5	Uusi pääkokoojakatu															
Kalastajankadun ja Meijerikadun jatkeet Yhdystielle	0,7	Uusi kokoojakatu															
Pohjolankadun länsiosa	1	Uusi kokoojakatu															
Välitie osuudella Purola-Kivihaka	1,7	Uusi pääkokoojakatu															
St 724 Palosaari-Gerby	6	Nelikaistaisuus															
St 724 Onkilahti-Pitkämäki	10	Nelikaistaisuus															
Latokartanontie-Rantamaantie	2	Uusi pääkokoojakatu															
Korsholmanpuistikon jatke Sairaskodinkadulle	4	Uusi pääkokoojakatu															
Västervikin pohjoinen sisäänvalo	0,9	Uusi pääkokoojakatu															
Välitie osuudella Teeriniemi-Purola	2,2	Uusi pääkokoojakatu															
Pitkämäki-Klemettilä	3	Uusi kokoojakatu															
Gerby-Sepänkylä kehätie	4	Uusi pääkokoojakatu															
St 717 Höstveden ohitus	10	Ohikulkutie															
St 717 Huutoniementie	10	Nelikaistaisuus															

Kevyen liikenteen hankkeet

Hankkeen nimi	Kustannus-arvio [M€]	Päätoimenpide	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vanha Karperöntie välillä Terveyskeskus-Karperöntie	0,060	Kl-väylä															
St 673, Barkamon kohdalla	0,140	Alikulku															
Yt 7 252, Tranasbacken - Lappsund	0,440	Kl-väylä															
Järvikatu välillä Pitkätie-Vöyrinkatu	0,060	Kl-väylä															
Pitkätie välillä Hietasaarenkatu-Järvikatu	0,140	Kl-väylä															
Konepajankatu välillä Kauppapuistikko-Myllykatu	0,150	Kl-väylä															
Korsholmanpuistikko välillä Ratakatu - rantaa	0,290	Kl-väylä															
Rauhankatu välillä Raastuvankatu - rantaa	0,090	Kl-väylä															
Pitkätie välillä Hietasaarenkatu-Korsholmanpuistikko	0,170	Kl-väylä															
Kirkkopuistikko välillä Pikkukatu - Hovioikeudenpuistikko	0,130	Kl-väylä															
Vaasanpuistikko välillä Raastuvankatu-rantaa	0,110	Kl-väylä															
Kirkkopuistikko välillä Vaasanpuistikko-Kasarmikatu	0,070	Kl-väylä															
Kasarmikatu välillä Kirkkopuistikko-Raastuvankatu	0,030	Kl-väylä															
St 724, Raippaluodon silta - Raippaluoto	0,680	Kl-väylä															
Vt 3, Helsingbyn kohta	0,140	Alikulku															
St 673, Vikbyn kohdalla	0,070	Kl-väylä															
Vt 8, Vallvikin kohta	0,140	Alikulku															
St 673, Barkamovägen - Paxaltäet	0,330	Kl-väylä															
Vt 8, Lintuvuori-Koivulahti	0,850	Kl-väylä															
Vaskiluodon sillan eteläpuoli	0,150	Kl-väylä															
Korsholmanpuistikon jatke Sairaskodinkadulle	0,110	Kl-väylä															
Palosaarentie välillä Alskatintie-Gerbyntie	0,070	Kl-väylä															
Gerbyn Rantatie (pohjoisosa), kevyen liikenteen väylä	0,310	Kl-väylä															
Laivakatu välillä koulu - Myllykatu	0,040	Kl-väylä															
Olympiakatu välillä Kalastajankatu-Laivakatu	0,030	Kl-väylä															
Gerby, kevyen liikenteen väylä välillä Sievakkapolku-Vehkakatu	0,120	Kl-väylä															
Amerikankatu välillä Gerbyntie-Palokatu	0,060	Kl-väylä															
Pitkänlahdenkatu-Opistokatu Korsholmanpuistikon jatkeelle	0,210	Kl-väylä															
Palosaaren rantareitti Tervahovinkuja-Kannaksenkatu	0,430	Kl-väylä															
Muut kevyen toimenpiteet (kl-väylät ja alikulut)	3,000																

Vaasan kaupunki / katutoimi
Kirkkopuistikko 26
PL 2, 65101 Vaasa
Puhelinvaihe 06 - 325 1111
www.vaasa.fi

Mustasaaren kunta
Keskustie 4
65610 Mustasaari
Puhelinvaihe 06 - 327 7111
www.mustasaari.fi

Vaasan tiepiiri
PL 93, 65101 Vaasa
Puhelinvaihe 0204 22 11
www.tiehallinto.fi/vaasa

